

СОВЕТ МОЛВИНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

РЕШЕНИЕ

17 август 2021 ел

№48

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләрдәге Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 29 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

Молва авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартындагы 29 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән, Россия Федерациясе Урман кодексы нигезендә яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында, Россия Федерациясенен "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, "әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мулла Иле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә һәм жиренә кермәгән Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Мулла Иле авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Мулла Иле авыл

жирлеге Советы физик һәм юридик затларның шәхси милкендә булган хосусый милке турында Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә::

1.1. 1 бүлегендәге алтынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
"Агач-8 см. дан да ким булмаган төсле үсемлек»

1.2. 1 бүлегендәге унөчөнче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
"Компенсация ягыннан яшелләнדרү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына яңадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пункт. түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
«3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү молва авыл жирлеге Советы карары белән расланган агач утыртмаларының бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләнדרү методикасы нигезендә исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " ташлана торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсация яшелләнדרүен үткәрү методикасын раслау (1 нче кушымта)

3. Әлеге карарны Интернет челтәренең Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) , шулай ук Мулла Иле авылы, Новая урамы, 3 (жирлекнең административ бинасы), Мулла Иле авылы, Үзәк урам, 17а йорты (мәдәният йорты бинасы), Зур Өтәк авылы , Яшел урам, 21а йорты (мәдәният йорты бинасы) мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Яшел Үзән муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге башлыгына әлеге карарның үтәлешен контрольдә тоту йөкләнде.

Мулла Иле авыл жирлеге башлыгы,
Совет рәисе

И.Г.Сәләхияев

1 нче кушымта

Мулла Иле авыл жирлеге
Советы карары буенча
№48, 2021 елның 17
августы.

МЕТОДИКА СҮТЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика молва авыл жирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Мулла Иле авыл жирлеге бюджетына кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- молва авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләргә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыяны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә - тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасын эзерләү процессында ; ;

- яшел үсентеләрне дәрәс кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;
- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);

- Мулла Иле авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйлә башка очраklarда.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндерү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки җинаят җәзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыяны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшыкә кадәр тәрбияләү белән бәйлә чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрән юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләрәнәң эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндерү торак пункт территориясендә үткәрелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка

чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар саныннан ким була алмый, ә булдырыла торган газон, чәчәк майданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чәчәк түтәлләре, табигый үлән катламы майданыннан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндрерү кызыксынучы зат тарафыннан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнең (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндрерүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда гамәлгә ашырыла. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен Мулла Иле авыл җирлеге башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндрерү методикасы нигезендә исәпләп чыгара.

2. ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ

УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН.

КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДРЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла.:

-яшеллек;

-куак;

- травянистый покров (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицада күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицада санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тиңләштерелә.

Таблица 1

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү

(декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1-я группа	2-я группа	3-я группа
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя,	Акция Ак, бархат амурский, вяз, имән, ива (Ак,	Каен, боярышник (штамб	Ива (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән

можжевелик, тис, башка Ылыслы токимнар	вавилонская, остролистная, рус), каштан конский, клен (ясенелист кленынан тыш), юкэ, лох, чиклэвек, ясень; куаклар: самшит, бирючина (бигрэк тэ пестролист формалары), форзиция, рододендрон, киң яфраклы токимнар	формасы), жилэк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.), милэш, тирэк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамидаль), шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык, куыкчы	тыш), ясенелист, ольха, осина, тополь (бальзамик); куак: арония, крушина, бересклет, кыргый үсүче куак таллары, башка яфраклы токимнар
---	---	---	--

Таблица 2

Әһәмияте коэффициенты кыйммәтләре карап Төркеме

№ п/п	Яшелләнделгән территорияләрнең үсемлекләрнең классификацияләү	Диаметры, см	Коэффициент ценности дерева, Кцд
Ылыслы токимлы			
1.	Ылыслы агач	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
Яфраклы токым			
2.	Яфраклы агачныенные 1-нче группасы	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
3.	Яфраклы агачныенные 2-нче группасы	6,0-12 см	0,6

		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,0
4.	Яфраклы агачныненные 3-нче группасы	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	0,8

2.3. Агачлар шаулап исәпләнә. Әгәр агач тамыр муенынан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә ствол булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Клен ясенелистный дип санарга бер агач булу-булмауга карамастан, саны стволов, растуших бер тамыр.

2.4. Төркемнәрдә куаклар шуклап исәпләнә. Тере шәһәрчәктә киселә торган куакларның саны ике катлы бүлмә, 3 куак - бер үк бүлмә каршындагы һәр куак метрына 5 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзбушаткыч агачлар һәм куаклар (бердәм сомкнутый полог барлыкка китерә торган үзбушаткыч һәм үзбушаткыч токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзбушаткыч агачларның 3нче төркеменә караган һәм 5 см диаметрлы кәүсә диаметрында житмәгән үзбушаткыч агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр мәйданнан чыгып билгеләнә.

3. Компенсация бәясен исәпләү

әгәр Аллаһ юлында үтерелсәгез яки үлсәгез, Аллаһ тарафыннан гафу ителү һәм рәхмәт кылыну әлбәттә хәрледер сезнең жыйган дөнья малыгыздан.

яшел үсентеләрне зарарлау

Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм житәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{кс} = S_{ксі}$, кайда:

$S_{кс}$ -яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;

$S_{ксі}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы) компенсация бәясе, сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәкләкләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{ксі} = (S_{бц} \times K_{кнорм} \times K_{кантр} \times K_{кк} \times K_{сост}) \times N$, кайда:

$S_{ксі}$ -і төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы, чәчәк түтәлләре) компенсация бәясе, сум.;

$S_{бц}$ -төп агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләренең база бәяләре (1 агач, 1 куак, 1 погонлы тере калайның 1 кв. метры, 1 кв. метры, газон 1 кв. метры, чәчәк түтәлләре), сум.;

$K_{з}$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

Торак пунктларны яшел үсентеләр белән тәмин итү коэффициенты;

Кантр-торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_{в}$ -яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ -яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N -I төрдәге (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәкләкләр), юк ителергә тиешле яшел үсентеләр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзәтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. $K_{з}$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - төбәк һәм жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5-торак зоналар өчен;

0,7-территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләре составына керүче башка территорияләр өчен.

Торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше нормасы - коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативларынан чыгып билгеләнә.

Билгеләнә:

1. гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативын үтгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләндерүнең өлеше $D - D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда:

Факт-торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең факттагы мәйданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы нормативы, м :

$1,2-0,5 < D < 1$;

$1,4-0 < D < 0,5$.

Кантр-торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенең әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенең йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 . Сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

0,9 - инновацион зона өчен;

0,7 - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Су саклау зонасына төзәтмәләренң Кв - коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5-ачык сулык (сулык)яр буе зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,8-ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен;
1,0-калган территорияләр өчен.

Ксост-коэффициент яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзәтмәләр яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

1,0 - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

0,5 - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнерлек хәлдә;

0,2 - канәгатьләнерлек хәлдә яшел үсентеләр өчен.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, Ксост = 1 кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче төркеменң максималъ бәяләү бәясе буенча үткәрелә һәм Ксост = 1 кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләндерү объектының компенсация бәясеннән 0,5% күләмендә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдегәң белән сүткән очракта зыян 5 тапкыр күләмдә исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның бәясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү нормативлары

яшелләндерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшелләндерү объектларының компенсация бәясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база бәяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база бәясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$S_{бцд} = (S_{пдj} + S_{уд} \times K_{впд}) \times K_{цд}$, где:

S_{бцд}-агымдагы чорга бер агачның база бәясе, сум.;

Спд-агымдагы чорга утырту материалының (агачның) бәясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

j-төркем агач токымнары буенча аларның кыйммәтләре (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен-7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квпд - агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кцд-агач кыйммәтләренең коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база бәясе формула буенча билгеләнә:

$S_{бцк} = S_{пк} + S_{ук} \times K_{впк}$, кайда:

$S_{бцк}$ -бер куакның база бәясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

"Бер куак утыртуны смета бәясе, агымдагы чорга утырту материалы (куак) хакын исәпкә алып, 1 погонлы тере ейленешнең 1 метры, сум (бу методика кушымтасы буенча билгеләнә).;

Бер куак өчен еллык карауның смета бәясе, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры, сум (әлеге методика кушымтасы нигезендә билгеләнә);

$K_{впк}$ -бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{бцт} = S_{пт} + \text{тәүлек}$, кайда:

$S_{бцт}$ -агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе, сум.;

$S_{пт}$ -агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методика кушымтасы нигезендә билгеләнә); агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Цветникның база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{бц} = S_{ц} + S_{уц}$, кайда:

$S_{бц}$ -агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклекнең база бәясе, сум.;

$S_{ц}$ -агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чәчәклек урнаштыруның смета бәясе, сум.;

$S_{уц}$ -агымдагы чорга 1 квадрат метр өчен еллык карауның смета бәясе, сум.

Күрсәткечләр кулланыла торган исәпләү өчен
яшел утыртмаларның компенсация бәясе

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС
---	--------------------------------	---	--	---	---

		(сум) НДС белән (сум)	белән бәяләнгән (сум)		белән (сум)
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар 1 ед.	- чыршы колочая	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	туя	1577,77	650,37	2228,14	1278
	- гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Яфраклы агачлар I группа 1 ед.	- каштан ат	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	- вяз обыкновенн ый	1577,77	2035,35	3613,12	1278
	- төрле юкә	1577,77	1559,01	3136,78	1278
	- клен остролисты й	1577,77	1469,30	3047,07	1278
	- корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
	- чикләвек (ялган)	1577,77	219,49	1797,26	1278
Яфраклы агачлар II группа 1 ед.	- алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
	- миләш	1577,77	227,91	1805,68	1278
	- боярышник штамбовый	1577,77	1956,78	3534,55	1278
	- каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
	- шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
	- тирәк	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Яфраклы агачлар III группа 1 ед.	- тал	1577,77	472,96	2050,73	1278
Куаклар 1 ед.					
- ылыслы	артыш	1577,77	309,41	1887,18	1278
	- дүләнә	1577,77	555,42	2133,19	1278
	- барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278

	- сары акация	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлән покры, чәчәк түтәлләре, 1 кв.м	Газон, табигый үлән покры, чәчәк түтәлләре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күләме алдагы чорда товарларга (эшлэргә, хезмәт күрсәтүлэргә) куллану бәяләренен үзгәрүен исәпкә алуы коэффициент – дефлятор коэффициентын исәпкә алып үзгәртелергә тиеш.

4. КОМПЕНСАЦИЯ ЯШЕЛЛӘНДЕРҮДӘН АЛЫНГАН АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ

4.1. Сүтелә торган яшел үсентеләр өчен акча хисабына барлыкка килә:
яшел утыртмалар өчен түләү бәясе

- яшел утыртмаларның законсыз сүтелүенә китерелгән зыянны каплау
(компенсацияләү)

- административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына
торган яшел үсентелэргә зыян китергән өчен штрафлар

- гражданның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил
затларының яшел үсентеләрне яклау һәм үстерү максатларына ирекле
кертмәре ;

-башка чыганақлардан керү

4.2. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) зыян күргәндә,
шулай ук компенсация яшелләндрүдән алынган акчалар Яшел Үзән
муниципаль районының Мулла Иле авыл жирлегә бюджетына керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган
акчалар өстенлекле тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел
үсентеләрне янадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләрне финанслауга
тотыла. :

- гомуми файдаланудагы яшелләндрү объектларының гамәлдәге яшел
утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;;

- үсентеләр һәм орлықлар, ундырышлы грунт сатып алу, утырту
материалы китерү, туфрақ әзерләү, агач һәм куаклар утырту, газон һәм
чәчәклекләр урнаштыру;

- яшелләндрү чараларын тормышка ашыру өчен махсус техника
(утырту, су сибү, күчереп утырту, чабу һ.б.) һәм яшелләндрү өлкәсендә
башка максатларда сатып алу.